

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/179/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622202183
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4622202183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bundzelovej a sudkýň JUDr. Kataríny Slováčkovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, obe zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX a otec: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX, právne zastúpený: JUDr. Jozef Dudzík & JUDr. Kristína Gerová, Advokátske združenie so sídlom Škultétyho 1587/7, Topoľčany, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, od odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 02. októbra 2023 č.k. TO-10P/201/2022-234, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vyživovacej povinnosti (výrok III.) m e n í tak, že matka je povinná prispievať na výživu mal. A. sumou 120 eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 90 eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od 01.11.2022.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zročného (výrok IV.) m e n í tak, že zročné výživné za čas od 01.11.2022 do 31.05.2024 v sume 1.235 eur na mal. A. a v sume 895 eur na mal. C. súd p o v o ľ u j e matke zaplatiť v splátkach po 30 eur mesačne na každé dieťa až do zaplatenia spolu s bežným výživným do rúk otca, pod následkom straty výhody splátok.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/86/2019-109 zo dňa 03.10.2019, právoplatný dňa 17.10.2019 tak, že zveruje maloleté deti B. a to A., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca. Výrokom II. rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Výrokom III. zaviazal matku prispievať na výživu mal. A. sumou 80 eur mesačne a na výživu mal. C. sumou 50 eur mesačne, ktorú bude u oboch detí povinná platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca s účinnosťou od 01.11.2022. Výrokom IV. rozhodol, že zročné výživné za čas od 01.11.2022 do 30.09.2023 v sume 400 eur na mal. A. a v sume 250 eur na mal. C. súd povolil matke zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným do rúk otca, pod následkom straty výhody splátok. Výrokom V. upravil styk matky s maloletými deťmi tak, že je oprávnená stykať sa s nimi každý páry týždeň v sobotu a v nedeľu v čase od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že matka je oprávnená si maloleté deti prevziať v určený deň a čas v mieste bydliska otca a po ukončení styku je povinná v určenom čase maloleté deti otcovi na tom istom mieste odovzdať. Otec je povinný maloleté deti na styk s matkou riadne pripraviť a tento jej umožniť. Výrokom VI. v ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený. Výrokom VII. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Výrokom VIII. súd zaviazal matku zaplatiť na účet tunajšieho súdu trovy konania štátu v sume 502

eur, ktoré je povinná zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku a výrokom IX. zaviazal otca zaplatiť na účet tunajšieho súdu trovy konania štátu v sume 502 eur, ktoré je povinný zaplatiť v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 24 ods. 2, 4, § 26, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § § 63 ods. 1, 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Súd prvej inštancie vecne v napadnutej časti odôvodnil svoje rozhodnutie tak, že s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, zaviazal matku platiť výživné na mal. A. v sume 80 eur mesačne a na mal. C. v sume 50 eur mesačne. Výška výživného zohľadňuje matkine zárobkové možnosti a schopnosti, jej odôvodnené výdavky na osobné potreby, ako je strava, hygiena, náklady na bývanie. Matka od nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým jej súd uložil povinnosť do právoplatného skončenia konania vo veci samej platiť výživné na maloleté deti (na A. v sume 80 eur mesačne a na mal. C. v sume 50 eur mesačne), platila výživné nepravidelne, za mesiace november a december 2022 a za mesiace január, júl a august 2023 nezaplatila žiadnu sumu, zostáva jej teda zaplatiť za týchto päť mesiacov u mal. A. sumu 400 eur a u mal. C. sumu 250 eur. Keďže súd matke uložil rozsudkom vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 01.11.2022, rozhodol aj o zročnom výživnom, ktoré je za obdobie od 01.11.2022 do 30.09.2023 u mal. A. v sume 400 eur a u mal. C. v sume 250 eur, čo predstavuje nezaplatené výživné za päť mesiacov. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

3. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia vyživovacej povinnosti a v časti zročného výživného (výrok III. a IV.) podal včas odvolanie otec maloletých detí navrhujúc zmenu napadnutého rozsudku tak, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok v časti výživného, tak, že matka maloletých bude zaviazaná hradiť výživné na mal. C. B. vo výške 100 eur mesačne a na mal. A. B. 150 eur mesačne. Zročné výživné súd povoľuje matke zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne na každé z detí spolu s bežným výživným do rúk otca, pod následkom straty výhody splátok. Podotkol, že ani toto výživné si matka maloletých detí dobrovoľne neplní, a okrem mesiacov júl, august 2023, matka neuhradila ani mesiac október 2023. Nie je v jeho úmysle si zlepšovať svoju životnú situáciu na úkor matky, ale 130 eur-ové výživné na dvoch dospelých chlapcov (11 a 7 rokov), ktorí aktívne športujú je naozaj nedostačujúce. Matka maloletých je dospelá zdravá žena, ktorá môže pracovať a ktorá aj pracuje. Je v jej možnostiach mať väčší príjem ako má. On pracuje na družstve a keďže mu to finančne nevychádza privyrába si ako kuriér. Keďže matka pracuje ako šofér v rýchlom občerstvení môže si taktiež privyrábať ako on, aby mohla hradiť vyššie výživné. Snaží sa svojim deťom uhradiť všetky výdavky, ktoré majú v súvislosti so svojimi záľubami, ale aj voľným časom, ale aj výdavky, ktoré mu „zanecháva“ ich matka. Matka okrem toho, že výživné hradí nepravidelne, bola s maloletými u zubára na ošetrovanie. Tento mu volal niekoľko dní po ich návšteve, že kto mieni uhradiť toto ošetrovanie, keďže tak matka detí neurobila a toto odmietla uhradiť. Výdavky, ktoré reálne má v súvislosti so školou, hokejom, cestovným, vreckovým, telefónmi sú mesačne vo výške 400 eur. V tejto sume nie sú zahrnuté výdavky na stravu, oblečenie, drogériu, obuv a pod. Podľa jeho názoru je v zárobkových možnostiach a schopnostiach matky hradiť vyššie výživné. Matka pracuje údajne za príjem vo výške 520 eur, pričom poukazuje na to, že výška minimálnej mzdy v tomto roku predstavuje 700 eur za 40 hodín týždenne.

4. Uviedol, že matka od 01.10.2023 uhradila dňa 30.10.2023 sumu 130 eur, 27.11.2023 sumu 170 eur, 12.12.2023 sumu 130 eur, 19.01.2024 sumu 130 eur, 20.02.2024 sumu 130 eur, 30.03.2024 sumu 0 eur, 15.04.2024 sumu 200 eur, 16.04.2024 sumu 60 eur a 29.05.2024 sumu 130 eur.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou - otcom maloletých detí (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne

5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach je potrebné zmeniť.

6. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie je návrh otca maloletých detí na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, keď súd prvej inštancie návrhu otca čiastočne vyhovel a zveril maloleté deti do starostlivosti otca a zaviazal matku prispievať na výživu maloletých na mal. A. sumou 80 eur mesačne a na mal. C. sumou po 50 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2022, zároveň rozhodol o zročnom výživnom, ako aj o úprave styku matky s maloletými deťmi. Rozhodol tiež o trovách konania (vrátane trov štátu).

7. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd návrhu otca v časti výživného nevyhovel v celom rozsahu, ako aj závislý výrok o zročnom výživnom s prihliadnutím na výšku výživného určenú súdom prvej inštancie a na plnenie si vyživovacej povinnosti zo strany matky.

8. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

9. Podľa § 26 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

10. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. V zmysle ustanovenia § 78 ZR v spojení s ustanovením 121 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

12. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšení alebo zníženie výživného je predovšetkým dôsledne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať zistené aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery s pomermi zistenými v čase posledného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

13. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 ZR je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahrňuje zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 ZR.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že na strane maloletých detí i oboch rodičov došlo od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 03. októbra 2019 č.k. 9P/86/2019-109 k podstatnej zmene pomerov. Ostatným rozhodnutím bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené a maloleté deti na čas po rozvedení boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch striedania, bez určenia vyživovacej povinnosti. V tom čase súd prvej inštancie vychádzal z toho, že matka pracovala v spoločnosti A. F. G. s príjmom 180 eur mesačne a otec 1.333 eur, ktorý pracoval v spoločnosti H. I. C.. Od ostatného rozhodovania prišlo k zmene pomerov v tom, že maloleté deti sú v starostlivosti otca (súd o zverení maloletých rozhodol už neodkladným opatrením č.k. 10P/201/2022-102 zo dňa 31.01.2023) a bolo preukázané, že sa o maloleté deti riadne stará.

16. Súd prvej inštancie ustálil, že s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, zaviazal matku platiť výživné na mal. A. v sume 80 eur mesačne a na mal. C. v sume 50 eur mesačne. Výška výživného zohľadňuje matkine zárobkové možnosti a schopnosti, jej odôvodnené výdavky na osobné potreby, ako je strava, hygiena, náklady na bývanie. Ako vyplýva z obsahu spisu otec je zamestnaný vo F. I. C. C.. J., E. D. ako krmič s čistým priemerným mesačným zárobkom 1.000 eur, okrem toho si privyrába ako kuriér v spoločnosti A. G., C.. K., kde mu začal pracovný pomer od 04.04.2023 a od jeho vzniku dostal zatiaľ vyplatenú sumu 71,56 eur. Otec býva v rodinnom dome, ktorý vlastní jeho rodičia, ktorí obývajú prízemie a otec s deťmi poschodie. Mesačné výdavky otca sú na bývanie v sume 150 eur, v čom sú zahrnuté platby za elektrinu, vodu a plyn, sporenie pre deti v sume 35 eur, poplatky za školské obedy detí v sume 72 eur, náklady na športové krúžky detí v sume 30 eur.

17. Matka je od 01.03.2022 zamestnaná v spoločnosti A. L. C.. M. D. v riadnom pracovnom pomere, predtým pre túto spoločnosť pracovala na dohodu o vykonaní práce. Priemerne mesačne v čistom zarába 530 eur. Býva vo vlastnom rodinnom dome so svojou matkou, ktorá je starobná dôchodkyňa a poberá starobný dôchodok v sume 372,20 eur mesačne. Mesačné náklady matky sú elektrina 70 eur, internet 16,60 eur, televízia 12 eur, voda 15 eur. Raz ročne platí domovú daň 98 eur, dvakrát ročne kupuje drevo na kúrenie po 600 eur.

18. Otec maloletých detí namietal tú skutočnosť, že súd určil výživné rovnaké ako v neodkladnom opatrení a neprihliadol na možnosti a schopnosti matky maloletých detí.

19. Ako vyplýva, zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie matka pracuje a jej priemerný netto zárobok je 530 eur mesačne. Tu sa odvolací súd stotožňuje s názorom otca maloletých detí, že v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by bránili matke dosahovať vyšší príjem než má. V konaní nebola preukázaná snaha matky nájsť si zamestnanie, ktorým by získala príjem zodpovedajúci jej schopnostiam a možnostiam. Práve uvedené skutočnosti (pasívny prístup pri hľadaní nového zamestnania), ale aj dôvod, pre ktorý boli maloleté deti zverené otcovi (nepreukázanie matky o svojej drogovej abstinencii) nielenže odzrkadľujú ľahkovážny prístup matky k životu, ktorá nebrala zreteľ na potreby maloletých detí odkázaných na jej výživu, ale zároveň podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú v predmetnej veci aplikáciu princípu potenciality príjmov, ktorou sa súd prvej inštancie nezaoberal.

20. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale

vychádza z jeho potencionálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencionálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojim konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

21. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru je zrejmé, že na strane povinnej matky v predmetnej veci tak nemožno prihliadať len na jej skutočné príjmy dosahované v čase vyhlásenia rozsudku, ale treba vychádzať z jej potencionálnych príjmov. Tzn. je nutné prihliadať na jej schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobila s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky svoje sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. S povinnosťou rodičov venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného rozvoja sa nezhoduje, ak niektorý z rodičov sa vyhýba zamestnaniu alebo koná protiprávne.

22. Pri určení výšky potencionálneho príjmu vychádzal teda odvolací súd z príjmu, ktorý by matka s ohľadom na svoje možnosti a schopnosti dané jej fyzickým stavom, vekom, dopytom a ponukou na trhu práce mohla dosahovať. V prípade matky sa jedná o zdravú ženu v produktívnom veku (matka v konaní netvrdila, že by jej zdravotný stav bránil zamestnať sa), ktorá by mohla dosahovať vyšší príjem, než v súčasnosti najmä s ohľadom na to, že má dve vyživovacie povinnosti (v minulosti pracovala u zamestnávateľa C. I., N., kde dosahovala príjem cca 734,54 eur netto a ako uviedla, sama ukončila pracovný pomer dohodou).

23. Z takto ustálenej potencionálnej čistej mesačne mzdy matky (734,54,- eur) potom odvolací súd dospel k záveru, že výživné matky na maloleté deti vo vyššej výške než určil súd prvej inštancie je dôvodné, avšak nie v takom rozsahu ako požadoval otec maloletých. Za primerané rozhodným okolnostiam prípadu považoval odvolací súd určenie výživného na maloletého A. sumu 120,- eur mesačne a na maloletého C. sumu 90,- eur. Takáto výška výživného zodpovedá zaužívanej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, aj metodiky pri určovaní výživného, podľa ktorej výživné, ktoré hradí povinný rodič, by malo predstavovať 20 % - 30 % jeho čistého príjmu na všetky ním vyživované osoby (por. napr. rozhodnutia č. k. 11CoP/50/2021 z 30. novembra 2021, č. k. 26CoP/26/2021 z 19. mája 2021, č. k. 24CoP/64/2020 z 10. marca 2021, č. k. 23CoP/87/2018 z 20. mája 2019). Rozhodovanie v súlade s ustálenou judikatúrou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP. Účastníci konania legitímne očakávajú, že ich vec bude rozhodnutá za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom. Z vyššie uvedeného potencionálneho čistého mesačného príjmu matky 27 % (s ohľadom na okolnosti prípadu súd neurčil 30% z príjmu) predstavuje sumu 210,- eur mesačne na obe maloleté deti, z toho 120,- eur na maloletého A. (cca 15%) a 90,- eur na maloletého C. (cca 12%). Takto určené výživné zodpovedá zmeneným pomerom na strane rodičov, ale aj odôvodneným potrebám maloletých. Pokiaľ by súd prvej inštancie zohľadňoval aj vyššie uvedené skutočnosti, nemohol dospieť k rovnakej výške výživného, kde určil výživné rovnaké ako neodkladným opatrením, pričom tak ako uviedol aj otec maloletých, pri určovaní výživného neodkladným opatrením sa určuje výška výživného iba v nevyhnutnej miere.

24. So zmenou určenia vyživovacej povinnosti súvisí aj zročné výživné, ktoré po zohľadnení sumy, ktorú zaplatila matka na výživnom od 01.11.2022 do 31.05.2024 v celkovej výške 1.860 eur (ako už uviedol súd prvej inštancie v bode 41 rozsudku – pri výške 130 eur mesačne, neuhradila výživné za mesiace november, december 2022, január, júl a august 2023, čo znamená, že uhradila celkom za obdobie od 01.11.2022 do 30.09.2023 sumu 780 eur a za obdobie od 01.10.2023 do 31.05.2024 plnila si vyživovaciu povinnosť nasledovne: dňa 30.10.2023 uhradila sumu 130 eur, 27.11.2023 sumu 170 eur, 12.12.2023 sumu 130 eur, 19.01.2024 sumu 130 eur, 20.02.2024 sumu 130 eur, 30.03.2024 sumu 0 eur, 15.04.2024 sumu 200 eur, 16.04.2024 sumu 60 eur a 29.05.2024 sumu 130 eur, celkom 1.080 eur, čo je spolu 1.860 eur) a sumy 3.990 eur, ktorú mala plniť (pri výške výživného na maloletého A. 120 eur a na maloletého C. 90 eur, čo je spolu za obdobie od 01.11.2022 do 31.05.2024 v sume 3.990 eur), predstavuje nedoplatok

na výživnom v sume 2.130 eur (na maloletého A. 1.235 eur (58%) a na maloletého C. 895 eur (42%)), ktoré súd povolil matke zaplatiť v mesačných splátkach po 30 eur, hoci otec navrhoval po 20 eur mesačne a to najmä s ohľadom na výšku dlžnej sumy, keď nedoplatok výživného by mal byť uhradený do 3 rokov. Avšak s ohľadom na okolnosti prípadu, odvolací súd povolil matke toto uhradiť v mesačných splátkach po 30 eur pod hrozbou straty výhody splátok.

25. S poukazom na uvedené, odvolací súd s použitím § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, z dôvodu iného právneho posúdenia odvolacieho súdu.

26. Na dôvažok odvolací súd zdôrazňuje, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021 sp. zn. 8Cdo/6/2020).

27. V mimosporových konaniach upravených Civilným mimosporovým poriadkom platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok pripúšťa výnimky. V prejednávanej veci tak nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z aplikácie ustanovenia § 52 CMP. O náhrade trov konania vzhľadom na vyššie uvedené teoretické východiská o nároku na náhradu trov konania, tak odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov (prvoinštančného a aj odvolacieho) konania.

28. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyselne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).